

Ugdomasis vadovavimas suaugusiųjų švietime: įkvepiantis vadovas suaugusiųjų švietimo specialistams

Įkvepianti medžiaga „Persikvalifikavimo laboratorija“ įgyvendinimui

Spectrigon B.V.

Apie RESCALE projektą

2020 m. EBPO statistika rodo, kad 9 proc. 25-64 metų amžiaus asmenų, kurių išsilavinimas žemesnis nei vidurinis, yra bedarbiai. Be to, daugelis pereinamojo laikotarpio darbuotojų, bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių suaugusiųjų nedalyvauja suaugusiųjų švietime. Be kita ko, ES teigia, kad perėjimas prie žaliosios ir skaitmeninės transformacijos greičiausiai nevienodai paveiks sektorius. Todėl RESCALE projektas kurs novatorišką metodą, skirtą perkvalifikuoti ir tobulinti pereinamojo laikotarpio darbuotojų, bedarbių ar neaktyvių suaugusiųjų įgūdžius, kad jie būtų pasirengę naujoms užduotims ir darbams, ypač pereinant iš nuosmukį patiriančių sektorių į žaliąją ir skaitmeninę ekonomiką.

Sukūrus novatorišką infrastruktūrą, vadinamą „Perkvalifikavimo laboratorija“, bus pagerinta šių pažeidžiamų suaugusiųjų padėtis darbo rinkoje ir jų bendrosios, pagrindinės skaitmeninės bei žaliosios kompetencijos. Pirmiausia bus atlikta lyginamoji analizė, siekiant palyginti švietimo ir darbo rinkos infrastruktūras visoje Europoje sutelkiant dėmesį į įgūdžių tobulinimą ir perkvalifikavimą. Jos rezultatas – bus sukurtas vertinimo įrankis šių suaugusiųjų įgūdžiams nustatyti ir inovatyvus Europos „Perkvalifikavimo laboratorijų“ modelis,

susidedantis iš Europos „Perkvalifikavimo laboratorijos“ plano, sustiprinto karjeros orientavimo, konsultavimo ir mentorystės modelio bei inovatyvių mokymosi priemonių ir metodų. Bendradarbiaujant su suinteresuotosiomis šalimis - įmonėmis, suaugusiųjų švietimo ir mokymo paslaugų teikėjais, viešosiomis ir privačiomis organizacijomis - 7 šalyse bus sukurtos „Perkvalifikavimo laboratorijos“, skirtos 210-350 pereinamojo laikotarpio darbuotojams, bedarbiams ar neaktyviems suaugusiesiems. Šios „Perkvalifikavimo laboratorijos“ bus moksliskai įvertintos. Remiantis gautais rezultatais bus parengtas skaitmeninis Europos „Perkvalifikavimo laboratorijų“ vadovas ir gairės specialistams tvariam įgyvendinimui, taip pat politikos modelis politikos formuotojams, kurį sudarys skaitmeninių sprendimų paramos sistemos prototipas ir verslo modelis, siekiant skatinti veiksmingas strategijas, skirtas pereinamojo laikotarpio darbuotojų, bedarbių ar neaktyvių suaugusiųjų įgūdžiams tobulinti ir atnaujinti.

Atsakomybės apribojimas

Šis produktas buvo išverstas naudojant dirbtinį intelektą. Nors viskas buvo kruopščiai patikrinta, vis dėlto galima pastebėti keletą nedidelių netikslumų. Oficialusis anglų kalbos dokumentas žr. <https://rescale-eu.com/>.

Turinys

1. Įvadas: Kodėl ugdomasis vadovavimas yra svarbi pažeidžiamų suaugusiųjų švietime	4
2. Pagrindiniai veiksmingo ugdomojo vadovavimo aspektai.....	7
3. Dialoginis grįžtamasis ryšys didelio poveikio mokymuisi (HILL modelis).....	12
Priedas. Dialoginio grįžtamojo ryšio kontrolinis sąrašas	17
Kolofonas	20

1

Įvadas: Kodėl ugdomasis vadovavimas yra svarbi
pažeidžiamų suaugusiųjų švietime

Ugdomasis vadovavimas (koučingas) yra galingas įrankis, padedantis pažeidžiamiesiems suaugusiesiems švietimo programose. Skirtingai nuo tradicinio mokymo, koučingas orientuotas į asmeninį tobulėjimą, pasitikėjimą savimi ir savarankiškumą – visus šiuos dalykus, kurie yra būtini besimokantiejiems, galbūt susidūrusiems su tokiomis kliūtimis kaip skurdas, traumos, mokymosi sunkumai arba ilga pertrauka mokymosi procese. Koučingas daro įtaką mokymosi procesui penkiais būdais.

1. Stiprina pasitikėjimą savimi ir motyvaciją

Daugelis pažeidžiamų suaugusiųjų ateina į švietimo programas turėdami žemą savigarbą arba neigiamą patirtį mokykloje. Mokymas padeda atkurti jų pasitikėjimą savimi, sutelkiant dėmesį į jų stipriąsias puses ir nustatant pasiekiamus tikslus. Kai mokiniai pradeda matyti nedidelius pasiekimus, jie tampa labiau motyvuoti toliau mokytis.

2. Skatina savarankiškumą ir mokymąsi visą gyvenimą

Koučingas moko suaugusiuosius, kaip apmąstyti savo pažangą, spręsti problemas ir priimti pagrįstus sprendimus. Tai visą gyvenimą lavinami įgūdžiai, kurie peržengia mokymosi erdvės ribas – jie praverčia tiek darbe, tiek auginant vaikus ar dalyvaujant bendruomenės veikloje.

3. Skatina individualizuotą mokymąsi

Kiekvienas besimokantis suaugusysis turi unikalių poreikių. Koučingas leidžia programų vadovams ir mokytojams pritaikyti pagalbą asmeniškai, užtikrinant, kad besimokantieji gautų jų tempą, patirtį ir tikslus atitinkančias gaires. Toks lankstumas ypač vertingas žmonėms, derinantiems mokslus su šeimyniniais įsipareigojimais ar darbu.

4. Pagerina išlikimą ir baigimą

Kai besimokantieji jaučiasi matomi ir palaikomi, jie labiau linkę likti programoje ir pasiekti savo tikslus. Koučingas suteikia atsakomybės jausmą ir emocinę paramą, o tai padeda mažinti iškrentančiųjų skaičių bei užtikrina bendrą programos sėkmę.

5. Kuria pasitikėjimą ir saugią mokymosi aplinką

Pažeidžiamiems suaugusiesiems dažnai būtina jaustis saugiai, kad jie galėtų veiksmingai mokytis. Koučingo santykiai grindžiami pasitikėjimu, empatija ir pagarba – taip sukuriama aplinka, kurioje besimokantieji jaučiasi vertinami ir pajėgūs siekti tikslų.

Šiame įkvepiančiame vadove pateiksime patarimų, kaip sukurti didelį poveikį turintį koučingo procesą.

2

Pagrindiniai veiksmingo ugdomojo vadovavimo aspektai

Pradėsime nuo pagrindinių veiksmingo ugdomojo vadovavimo aspektų. Toliau sutelksime dėmesį į dialoginį grįžtamąjį ryšį. Grįžtamasis ryšys yra svarbiausias kiekvieno koučingo proceso elementas. Grįžtamasis ryšys – tai ne tik informavimas apie pasiekimus. Tai pagalba žmogui suprasti, apmąstyti ir augti per dialogą. Suaugusiųjų švietime, o ypač dirbant su pažeidžiamais besimokančiais, veiksmingas grįžtamojo ryšio dialogas gali būti lemiamas veiksnys, nulemiantis, ar žmogus pasitrauks, ar pasieks ilgalaikę pažangą. Toliau išsamiau apžvelgsime dialoginio grįžtamojo ryšio procesą.

Siūlome 9 pagrindinius koučingo bruožus:

1. Suprasti suaugusį besimokantįjį
2. Užmegzti koučingo santykį
3. Kartu išsikelti aiškius tikslus
4. Veiksmingai valdyti koučingo pokalbius
5. Skatinti refleksiją ir savęs vertinimą
6. Teikti konstruktyvų grįžtamąjį ryšį
7. Prisitaikykite prie individualių poreikių
8. Palaikyti nuolatinę motyvaciją
9. Vertinti ir tobulinti savo koučingo praktiką

1. Suprasti suaugusį besimokantįjį

Suaugę besimokantieji skiriasi nuo jaunesnių mokinių savo motyvacija, gyvenimiška patirtimi ir mokymosi tikslais.

Pagrindiniai principai (pagal Knowles' andragokiką):

- Savarankiškumas: suaugusieji nori patys prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.
- Patirtis: jie turi vertingos gyvenimo ir darbo patirties – naudokite tai kaip mokymosi šaltinį.
- Orientacija į tikslą: mokymasis dažnai siejamas su karjeros, šeimos ar asmeninio tobulėjimo tikslais.
- Sąsaja su aktualumu: suaugusiesiems svarbu suprasti, kodėl tam tikros žinios yra reikšmingos jų gyvenimui ar darbui.
- Praktiškumas: jie vertina problemų sprendimą ir žinių pritaikymą realiose situacijose.

- Pagarba: jie tikisi, kad jų nuomonės ir patirtis bus gerbiama.

2. Užmezkite koučingo santykį

Koučingas grindžiamas pasitikėjimu, bendradarbiavimu ir pagarba.

Ką verta daryti:

- Sukurkite saugią ir palaikančią aplinką, kurioje besimokantieji nebijotų rizikuoti ir klysti.
- Praktikuokite aktyvų klausymąsi – sutelkite dėmesį tiek į tariamus žodžius, tiek į emocijas.
- Užduokite atvirus klausimus (pvz.: Kokie metodai jums pasiteisino anksčiau?).
- Rodykite empatiją ir kantrybę – suaugusieji dažnai vienu metu derina daugybę įsipareigojimų.
- Skatinkite savirefleksiją, užuot skubėję iškart pateikti tiesioginius atsakymus.

3. Kartu išsikelkite aiškius tikslus

Padėkite besimokantiesiems apibrėžti, kaip atrodo jų sėkmė.

Žingsniai

1. Naudokite SMART tikslus (konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, aktualūs, apibrėžti laike).
2. Išskirkite tiek trumpalaikius (savaitės), tiek ilgalaikius (viso kurso ar gyvenimo) tikslus.

3. Suderinkite mokymosi veiklas su besimokančiojo asmeniniais ar profesiniais siekiais.
4. Reguliariai peržiūrėkite ir koreguokite tikslus.

4. Veiksmingai valdyti koučingo pokalbius

Struktūrizuokite koučingo susitikimus orientuodamiesi į augimą ir refleksiją.

Tipinė struktūra:

1. Pradžia: kaip sekasi nuo paskutinio susitikimo?
2. Dėmesio sutelkimas: įvardinkite dabartinį iššūkį ar tikslą.
3. Tyrinėjimas: užduokite orientacinius klausimus, kurie padės mokiniui mąstyti kritiškai.
4. Planavimas: kartu sukurkite tolimesnių veiksmų planą.
5. Įsipareigojimas: paprašykite besimokančiojo savo žodžiais apibendrinti planą.

Naudingos užuominos:

- „Kas, trukdo jums siekti tikslo?“
- „Kokį nedidelį pokytį galėtumėte padaryti šią savaitę?“
- „Kaip sužinosite, kad padarėte pažangą?“

5. Skatinkite refleksiją ir savęs vertinimą

Refleksija ugdo atsakomybę ir gilesnį mokymąsi.

Strategijos:

- Paprašykite mokinių pildyti mokymosi dienoraščius arba pažangos žurnalus.
- Pasitelkite diskusijas su bendramoksliais įžvalgoms dalintis.
- Baigti užsiėmimus klausimais „Ko išmokote šiandien?“ ir „Ką kitą kartą darysite kitaip?“
- Įvertinkite pažangą ir švęskite pasiektus tarpinius rezultatus.

6. Teikti konstruktyvų grįžtamąjį ryšį

Grįžtamasis ryšys turėtų stiprinti pasitikėjimą ir padėti tobulėti.

Veiksmingas grįžtamasis ryšys:

- Konkretumas ir savalaikiškumas: „Savo santraukoje aiškiai įvardijote pagrindinius punktus – kitą kartą pabandykite pridėti pavyzdį jiems pagrįsti“.
- Pusiausvyra: derinkite stipriųjų pusių įvardijimą su sritimis, kurias reikia tobulinti.
- Koučingo kalbą: sutelkite dėmesį į potencialą ir veiksmus, pvz.: „Kitas žingsnis galėtų būti...“.
- Pirmiausia skatinkite įsivertinimą, o tik tada pateikite savo įžvalgas.

7. Prisitaikykite prie individualių poreikių

Suaugusieji pasižymi skirtingais mokymosi poreikiais ir susiduria su nevienodomis kliūtimis.

Kaip prisitaikyti:

- Derinkite vizualinius, garsinius ir praktinius metodus.
- Būkite lankstūs dėl mokymosi tempo, tvarkaraščio ir atsiskaitymo būdų.
- Suteikite papildomą pagalbą stiprinant raštingumą, skaitmeninius ar kalbinius įgūdžius.
- Atpažinkite ir atliepkite mokymosi skirtumus bei kultūrinę įvairovę.

8. Palaikyti nuolatinę motyvaciją

Suaugusiesiems dažnai reikia paskatinimo, kad jie nepasiduotų.

Motyvacijos skatinimo priemonės:

- Susieti mokymąsi su asmeninėmis vertybėmis ir tikslais.
- Akcentuoti pažangą, o ne tobulumą.
- Kurti besimokančiųjų bendruomenes tarpusavio palaikymui.
- Švęsti pasiekimus – net ir maži laimėjimai yra svarbūs.

9. Vertinti ir tobulinti savo koučingo praktiką

- Paprašykite besimokančiųjų grįžtamojo ryšio apie jūsų koučingo stilių.
- Reguliariai apmąstykite, kas veikia, o kas ne.
- Domėkitės naujausiomis andragogikos teorijomis ir koučingo metodikomis.
- Ieškokite kolegų mentorystės ar profesinio tobulėjimo galimybių.

Suaugusiųjų koučingo atmintinė: pagrindiniai punktai

- Sukurti pasitikėjimą ir ryšį
- Koučingo esmė – dialoginis grįžtamasis ryšys
- Atviri klausimai yra vertingesni nei pasakojimai
- Bendradarbiaukite nustatydami SMART tikslus
- Skatinkite refleksiją ir savarankiškumą
- Teikite palaikantį, veiksmingą grįžtamąjį ryšį
- Pristatykite prie individualių poreikių
- Skatinkite atkaklumą ir pasitikėjimą savimi

3

Dialoginis grįžtamasis ryšys didelio poveikio mokymuisi (HILL modelis)

Remiantis: Dochy, F., Segers, M., & Arian, S. (2022). Dialoginis grįžtamasis ryšys didelio poveikio mokymuisi. Londonas/Niujorkas: Routledge.

Ši sistema apibrėžia dialoginį grįžtamąjį ryšį kaip interaktyvų, dvipusį procesą – pokalbį tarp besimokančiojo ir koučerio, kurio metu dalijamasi interpretacijomis, deramasi dėl reikšmių ir aiškinamasi lūkesčiai. Tikslas – pereiti nuo „žinių pasisavinimo ir testavimo kultūros“ prie „mokymosi ir grįžtamojo ryšio kultūros“, kuri skatintų ilgalaikį kompetencijų ugdymą, būtiną didelio poveikio mokymuisi (HILL).

1. Didelio poveikio pagrindų kūrimas (mąstysenos pokytis)

Suaugusiųjų švietime dialoginio grįžtamojo ryšio sėkmė priklauso nuo esminio filosofinio lūžio, kurio centre – *besimokančiojo iniciatyva ir pasitikėjimas*.

Tradicinis (vienpusis) grįžtamas ryšys   Dialoginis (dvikryptis) grįžtamas ryšys

Mokytojo vaidmuo: teisėjas, trūkumų informacijos perdavėjas.	Koučerio vaidmuo: ugdantysis vadovas, partneris, augimo šaltinis.
Besimokančiojo vaidmuo: pasyvus komentarų gavėjas.	Besimokančiojo vaidmuo: aktyvus partneris, veiksmų plano bendras kūrėjas.
Tikslas: paaiškinti praeities klaidas ir pagrįsti pažymį.	Tikslas: sutelkti dėmesį į ateities veiksmus ir įgūdžių pritaikymą.

Esminės prielaidos:

- Sukurti pasitikėjimą: pasitikėjimas yra nepakeičiamas pagrindas. Besimokantysis turi jaustis psichologiškai saugus, kad galėtų atskleisti savo silpnąsias puses, rizikuoti ir kritiškai vertinti grįžtamąjį ryšį.
- Skatinti iniciatyvą gauti grįžtamąjį ryšį : koučingo specialistas turi aktyviai kurti kultūrą, kurioje besimokantysis būtų įgalintas užduoti klausimus, ieškoti paaiškinimų ir inicijuoti dialogą, taip parodydamas atsakomybę už mokymosi procesą.
- Susitelkti į vertinimą kaip mokymąsi: grįžtamas ryšys nėra galutinis žingsnis, o neatsiejama mokymosi veiklos dalis. Galutinis tikslas – padėti suaugusiajam perimti standartus ir tapti savo paties koučeriu.

2. Idealus dialoginio grįžtamojo ryšio procesas (pažangos turinio procesas – koučingo ciklas)

Veiksmingas dialoginis grįžtamasis ryšys vyksta pagal struktūruotą, pasikartojantį procesą, dažnai vadinamą PCP koučingo ciklu (angl. Progress–Content–Process). Šis ciklas maksimaliai padidina besimokančiojo įsitraukimą ir gebėjimą savarankiškai valdyti savo mokymąsi.

PCP koučingas pabrėžia, kad diskusijos metu svarbiausia sutelkti dėmesį į tris sritis: besimokančiojo pažangą (siekiant tikslų), turinio supratimą ir patį mokymosi procesą.

Dialoginį grįžtamąjį ryšį sudaro trys etapai:

1. Inicijavimas ir informacijos surinkimas (besimokančiojo savęs įvertinimas)
2. Pagrindinis dialogas (bendros prasmės paieška)
3. Ateities gairės ir veiksmai (užbaigimas)

1 etapas: Inicijavimas ir informacijos surinkimas (besimokančiojo savęs įvertinimas)

Koučingo specialistas privalo pradėti nuo besimokančiojo galios veikti patvirtinimo, paprašydamas jo paties pirmiausia įvertinti savo atliktą darbą.

Veiksmai	Pagrindimas (dėmesys suaugusiems besimokantiesiems)
Aptarkite kontekstą	Priminkite besimokančiajam mokymosi tikslą (kodėl tai svarbu čia ir dabar) bei naudojamus
Paprašykite savirefleksijos	Tai svarbiausias žingsnis. Naudokite atvirus klausimus: „Kokie buvo jūsų tikslai atliekant šią užduotį? Kas jums pavyko? Kokia šiuo metu yra didžiausia kliūtis, su kuria susiduriate?“
Aktyviai klausykitės	Pagrindinis koučingo specialisto vaidmuo šiame etape – klausytis, o ne pertraukti ar taisyti. Stenkitės suprasti, kaip pats besimokantysis suvokia savo pastangas ir pasiektą rezultatą.

2 etapas: Pagrindinis dialogas (bendros prasmės paieška)

Šiame etape koučingo specialistas pristato savo požiūrį, taip sukurdamas erdvę diskusijai, kuri skatina gilesnį supratimą.

Veiksmas	Pagrindimas (didelis poveikis)
Pasidalijimas konkrečiais duomenimis	Specialistas pateikia pastebėjimus, o ne vertinimus: „Pastebėjau, kad rėmėtės trimis šaltiniais, tačiau pagal kriterijus reikėjo penkių recenzuojamų šaltinių.“ (Susitelkite į objektyvų elgesį)
Atotrūkio aptarimas	Palyginkite besimokančiojo įsivertinimą su specialisto duomenimis. Paklauskite: „Kaip paaiškintumėte skirtumą tarp planuoto ir realaus rezultato?“
Bendros prasmės kūrimas	Išsiaiškinkite visus neaiškumus dėl terminų, kriterijų ar lūkesčių. Dialogas užtikrina, kad

3 etapas: Ateities gairės ir veiksmai (užbaigimas)

Dialogas privalo baigtis įžvalgų pavertimu aiškiais, įgyvendinamais žingsniais ateičiai.

Veiksmas	Pagrindimas (perdavimas ir ilgalaikis poveikis)
Konkretaus plano rengimas	Paklauskite besimokančiojo: „Remiantis mūsų aptarimu, kokio vieno konkretaus žingsnio imsitės kitoje užduotyje, kad išspręstumėte šią problemą?“
Dėmesys procesui ir strategijai	Užtikrinkite, kad veiksmų planas būtų orientuotas į mokymosi strategijos keitimą (pvz., „Skirsiu 30 minučių išankstiniam kriterijų perskaitymui“), o ne tik į galutinio rezultato pataisymą
Tolesnių veiksmų suderinimas	Susitarkite dėl laiko, kada aptarsite, kaip sekasi įgyvendinti planą (taip stiprinama atsakomybė ir palaikomos nuolatinės pastangos).

3. Grįžtamojo ryšio kokybė

Kad grįžtamasis ryšys būtų „tobulas“, jo turinys turi atitikti pagrindinius HILL modelio principus:

- Konkretumas, konstruktyvumas ir savalaikiškumas: grįžtamasis ryšys praranda savo poveikį, jei jis yra per daug bendro pobūdžio, pernelyg kritiškas arba pateikiamas praėjus per daug laiko po mokymosi proceso.
- Orientacija į procesą, o ne į asmenybę: sutelkite dėmesį į strategijas, metakognityvinius procesus ir pastangas, kurias besimokantysis gali pats kontroliuoti.
- Tinklų jungimo skatinimas: padėkite suaugusiajam pamatyti, kaip dabartinė užduotis siejasi su kitais žinių tinklais, praeities patirtimi ir būsimo profesinėmis kompetencijomis (tikslo aktualumas).
- Emocinio aspekto pripažinimas: įvertinkite įdėtas pastangas ir emocinį grįžtamojo ryšio poveikį. Vartokite empatišką bei palaikančią kalbą, kuri puoselėja pasitikėjimu grįstą santykį.

4. Trumpos dialoginio grįžtamojo ryšio gairės

1. Refleksija ir grįžtamasis ryšys turi sudaryti vientisą ir neatsiejamą grįžtamojo ryšio dialogo dalį.
2. Grįžtamasis ryšys yra cikliškas – jame lyginami dabartiniai ir ankstesni rezultatai, pažanga bei elgsena.
3. Savalaikiškumas: siekiant didžiausios naudos, grįžtamasis ryšys turėtų būti teikiamas kuo greičiau po atliktos veiklos.
4. Grįžtamasis ryšys turėtų būti dažnas, palaikantis, padedantis ir

skatinantis savirefleksiją; jis turi būti tikslingas, aktualus ir nevertinantis.

5. Dialogas turėtų patvirtinti, kad besimokantysis supranta grįžtamąjį ryšį.
6. Grįžtamasis ryšys turėtų apimti besimokančiojo sudarytą veiksmų planą tolesniam tobulėjimui.

Siekdami padėti jums sukurti veiksmingą grįžtamojo ryšio dialogą, prieduose pridėjome Dialoginio grįžtamojo ryšio kontrolinį sąrašą.

Priedas

Dialoginio grįžtamojo ryšio kontrolinis sąrašas

Šis kontrolinis sąrašas yra aiškus, žingsnis po žingsnio vadovas, kaip moderuoti dialogą, kuris stiprina pasitikėjimą, skatina mokinių iniciatyvumą ir orientuoja į ateities veiksmus derant su didelio poveikio mokymosi (HILL) principais.

1 etapas: inicijavimas ir pasitikėjimo kūrimas

Užmegzti ryšį:

- „Kaip šiandien sekasi? Viskas gerai?“
- (Pagrindimas: sukuria pasitikėjimu ir parama grindžiamus santykius.)

2 etapas: besimokančiojo savianalizė

Išsiaiškinkite besimokančiojo požiūrį ir tikslus (įgalinkite):

- „Galvojant apie šią užduotį, kokie buvo jūsų pradiniai tikslai?“
- „Kur, jūsų nuomone, jums pasisekė, ir kaip apskritai vertinate patį procesą?“
- „Ką laikote didžiausia kliūtimi ar iššūkiu, su kuriuo susiduriate šiuo metu?“
- (Pagrindimas: besimokantysis pirmiausia reflektuoja, taip prisiimdamas atsakomybę ir pats nustatydamas darbo kryptį.)

3 etapas: pagrindinis dialogas (bendros prasmės paieška)

Pasidalinkite pastebėjimais:

- Koučingo specialistas pateikia konkrečius stebėjimus ir duomenis, vengdamas asmeninio vertinimo.
- „Remiantis nustatytais kriterijais, kaip paaiškintumėte skirtumą tarp planuoto ir realaus rezultato?“
- (Pagrindimas: lygina besimokančiojo suvokimą su objektyviais duomenimis, užtikrinant, kad jis suprastų pasiekimų atotrūkį.

4 etapas: pažangos planavimas (išankstinis grįžtamasis ryšys)

Nustatyti reikiamą pažangą:

- „Atsižvelgiant į šį atotrūkį, ko dabar reikia, kad judėtumėte į priekį?“
- „Ar dabar aišku, ką reikia padaryti, kad pasiektumėte siektiną kokybės lygį?“
- (Pagrindimas: pokalbis sutelkiamas į ateitį ir patvirtinamas besimokančiojo supratimas.)

5 etapas: įsipareigojimas imtis veiksmų

Besimokantysis parengia veiksmų planą:

- „Kokių konkrečių žingsnių imsitės, kad tai išspręstumėte? (pvz., 1 žingsnis:..., 2 žingsnis:... ir t. t.)“
- (Pagrindimas: diskusija paverčiama konkrečiu, išmatuojamu veiksmų planu, už kurį atsako pats besimokantysis.)

6 etapas: Planas

Tvarkaraščio stebėjimas (cikliškas grįžtamasis ryšys):

- „Kada galėtume susitikti dar kartą ir aptarti, kaip jums sekasi įgyvendinti šiuos žingsnius?“
- (Pagrindimas: užtikrinamas grįžtamojo ryšio tęstinumas, paverčiant jį neatsiejamu mokymosi ciklu.)

Kolofonas

Publikavimo pavadinimas

Ugdomasis vadovavimas suaugusiųjų švietime: įkvepiantis vadovas saugusiųjų švietimo specialistams

Autoriai

Spectrigon B.V.

Leidimo data

2025 m. lapkritis

Dizainas

Mevrouw van Mulken

© 2025 RESCALE konsorciumas. Konsorciumo partneriai: Vrije Universiteit Brussel – CESI: Centar za Edukaciju Savjetovanje i Istrazivanje – Spectrigon B.V. – Helsingin Kaupunki – Progress Consult Dan – Magyar Fejlesztési Tanácsado Korlatolt Felelőségu Tarsasag – Universita degli Studi del Molise – Lietuvos Švietimo ir Mokslo Profesine Sajunga

Co-funded by
the European Union

Finansuoja Europos Sąjunga. Tačiau išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių nuomonės ir požiūriai, kurie nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios agentūros (EACEA) nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei subsidijų skirianti institucija negali būti laikomos atsakingomis už juos.

